

SNEL, EFFICIËNT EN KOSTENBESPAREND

Rope access is de benaming voor het toepassen van industriële touwtechnieken. In veel gevallen is deze techniek een kostenbesparende manier van werken, die ook nog eens veilig én snel is. De laatste jaren neemt deze manier van werken explosief toe. We zien bijvoorbeeld dat bij Niet-Destructief Onderzoek (NDO) rondom bruggen, silo's en helidekken, steeds vaker het werkplatform wordt verruild voor rope access. Dit omdat medewerkers daardoor relatief gezien korter in de gevarenzone verblijven.

Dat rope access sterk groeiende is, blijkt uit de cijfers. Het totaal aantal mensen werkzaam volgens het IRATA-systeem is met maar liefst 29 procent gestegen van 2013 tot en met 2017. Het aantal uren bedraagt in alleen 2017 al ruim 18,2 miljoen (bron: WASA 2018). "Waar een aantal jaren geleden rope access nog een 'cowboy-imago' had en als uiterst risicovol werd gezien, is het tegenwoordig in een groot aantal sectoren, zoals steigerbouw, petrochemie, windsector en in de industrie, een onderdeel van het volledige dienstenpakket. Het is een geaccepteerde manier van werken, biedt mogelijkheden en het is veiliger dan veel mensen denken. Rope access vraagt wel om veel kennis en ervaring van verschillende materialen,

basisprincipes en (touw)technieken", aldus Michel van der Flier, technical & quality assurance manager bij Ascant Safety. Maar...

Kentering gaande

"Laten we dan ook benoemen dat rope access complex is. Het vergt veel van de medewerker, zowel fysiek als mentaal. Fysiek omdat het klimmen in touwen zwaar kan zijn en het veel trainingsuren vraagt voordat je het goed beheerst. En mentaal omdat niet iedereen opgewassen is tegen de uitdagende arbeidslocaties of de hoogtes en windkracht waar je mee te maken hebt. Om die redenen zag je in het verleden vooral de klimmers in de opleidingen en het werkveld. Maar er is een kentering gaande.

Vandaag de dag zien we steeds meer gespecialiseerde technische mensen die leren klimmen in plaats van klimmers die leren inspecteren”, zegt Van der Flier.

Kritische blik

De groei en veranderingen zijn ook terug te lezen in de incidenten- en ongevallenstatistieken. Het WASA-rapport (2018) laat een toename van 97 geregistreerde incidenten in 2013 naar een aantal van 135 in 2017 zien. En ook het aantal geregistreerde ongevallen is in twee jaar tijd, van 2015 naar 2017, procentueel verdubbeld. Door alle ontwikkelingen, veranderingen in de werkmethode, toename van het aantal personen en diversiteit aan mensen worden fabrikanten, trainingsbedrijven en werkgevers gedwongen kritischer te kijken naar aspecten als gebruiksvriendelijkheid (ergonomie), efficiëntie en veiligheid. “Het repeterend karakter van het klimmen kan een aanslag op de gezondheid betekenen en het langdurig hangen in een klimgordel is belastend voor het gestel. Overbelasting van de armen is bijvoorbeeld een veel voorkomende blessure, maar ook pijn in de onderrug of slapende voeten zijn duidelijke tekenen van overbelasting. De touwtechniek verleent de toegang tot de werkplek, de weg daar naartoe moet zo veilig, gemakkelijk en efficiënt mogelijk zijn”, vertelt Van der Flier.

Gemak en gebruiksvriendelijkheid

“Gelukkig zien we ook dat er steeds meer innovatieve oplossingen komen die het werken in touwen vereenvoudigen. Fabrikanten besteden veel aandacht aan complete setoplossingen. Operators zetten power ascenders in waardoor handmatig klimmen minder vaak nodig is. Deze door accu aangedreven winches maken het mogelijk om via een touw naar boven te ‘rijden’. Ook op het gebied van persoonlijke beschermingsmiddelen [PBM, red.] zijn er grote ontwikkelingen zichtbaar. Fabrikanten steken veel energie in het testen en aanpassen van de pasvorm en het comfort van een rope access harnas. Ook de zogenaamde hardware wordt beter doordacht; denk hierbij aan de doorontwikkeling van harnassen, stijgklemmen met ergonomische handvatten, hoge-efficiëntiekatrollen voor het takelen van lasten en doorontwikkelde zitjes voor een comfortabelere zitpositie. Tegenwoordig worden touwen steeds statischer gemaakt, waardoor ze makkelijker te beklimmen zijn en een hogere compatibiliteit hebben bij gebruik van bijvoorbeeld power ascenders.”

Veiligheid

“Regelmatig worden Europese normen gereviseerd en met betrekking tot veiligheid aangescherpt”, ziet de ervaren rope access-trainer. “Fabrikanten besteden veel tijd en geld in testen om te bepalen of gestelde normen gehaald worden. Operators moeten de supervisie van de projecten garanderen. Trainingsbedrijven trainen conform gerenommeerde richtlijnen om ook de veiligheid in de diverse trainingcentra te garanderen. Procedures, opleidingsplannen en eindtermen worden met regelmaat gereviseerd en aangepast. En er wordt flink geïnvesteerd in nieuwe producten waarmee men

traint. Allemaal ontwikkelingen die bijdragen aan de veiligheid.”

(Kosten)efficiënt

Zoals eerder gesteld besparen genoemde oplossingen, zoals accu-aangedreven winches, veel tijd en kracht zodat de werknemer op een gezonde manier zijn of haar arbeidsplek bereikt. Van der Flier: “De toename van het comfort in de PBM en beter doordachte hardware leveren forse tijdsbesparingen, gemak, gebruiksvriendelijkheid en veiligheid op. Er wordt continu geïnvesteerd en er worden verbeteringen doorgevoerd, met als resultaat een lager ziekteverzuim, een verhoging van het welzijn en de langdurige inzetbaarheid van personeel. Onderaan de streep levert dat een flinke kostenbesparing op, evenals tevreden en gezondere werknemers.”

Synergie

“Een goede samenwerking tussen fabrikanten, trainingsbedrijven en operators is cruciaal. Rope access is een complexe werkmethode die de nodige training vergt. Feedback over en weer is belangrijk. Fabrikanten moeten geïnformeerd worden vanuit het werkveld. En zij moeten op hun beurt de trainingsbedrijven opleiden in het juist gebruik van de vernieuwde materialen. Daarnaast dient het werkveld de trainingsbedrijven te informeren over mogelijk veranderende omstandigheden waarin zij werken en de gevolgen voor de procedures die zij hanteren. Op die manier kan door trainingsbedrijven behoefte en noodzaak vertaald worden naar materialen, competenties van de trainers en arbeidsplaats-specifieke trainingen, teneinde de veiligheid binnen rope access verder te vergroten”, besluit Van der Flier. ■

IRATA-GECERTIFICEERD

De afgelopen 25 jaar heeft IRATA de industriële touwtechnieken tot een niveau gebracht waarbij rope access een internationaal gerenommeerde methode is geworden om veilig toegang te krijgen tot plekken die anders niet of nauwelijks bereikbaar zijn. IRATA staat voor 'Industrial Rope Access Trade Association' en zorgt voor het borgen van de juiste procesbegeleiding en de veiligheid bij het uitvoeren van veilig werken op hoogte. “IRATA is wereldwijd actief, het is dé richtlijn voor veilig werken met behulp van touwen. Mondiaal zijn er 100.000 technische mensen die het certificaat hebben. Vaak wordt aangenomen dat rope access gelijk staat aan IRATA, wat zeker niet het geval is. Het is in Nederland niet wettelijk verplicht om IRATA-gecertificeerd te zijn om rope access werkzaamheden uit te mogen voeren. Maar het is wel zo dat steeds meer opdrachtgevers deze certificering als eis stellen. Naast IRATA zijn er nog andere richtlijnen, zoals SPRAT, SOFT en FISAT. Deze certificeringen worden niet wereldwijd gebruikt. IRATA wordt wel wereldwijd erkend en daarmee als brancherichtlijn gezien. Daarom trainen wij ook veelal volgens die richtlijn”, legt Michel van der Flier van Ascent Safety uit.